

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวិเคราะห์ความคิดเห็นและการเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนดของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานครครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ข้อมูลปัจจัยจูงใจรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตของกลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ และไม่เข้าร่วมโครงการ
- 4.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต ของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
- 4.5 การวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายละเอียดตามกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ และไม่เข้าร่วมโครงการ เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส อายุ ระดับการศึกษา ระดับเงินเดือน อายุรับราชการ ความพึงพอใจต่อจำนวนบำเหน็จบำนาญที่ได้รับ และอาชีพอื่นนอกจากการรับราชการ โดยจะนำเสนอในรูปแบบเป็นร้อยละ

เพศ

กลุ่มตัวอย่างพบว่า เป็นข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 และเป็นเพศชายจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ในขณะที่กลุ่มข้าราชการครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการนั้น ผู้วิจัยสามารถกำหนดเก็บตัวอย่างในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ เป็นเพศหญิงจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 และเพศชายจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5

อายุ

อายุของกลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่มีอายุสูงกว่า 50 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 70.9 มีเพียงส่วนน้อยที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 51 คนคิดเป็นร้อยละ 29.1 โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีอายุเฉลี่ย 53.2 ปี มากกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 50.4 ปี

อายุรับราชการ

ผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการต้องมีอายุราชการไม่น้อยกว่า 25 ปี ตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์เบื้องต้นของโครงการ ข้าราชการครูทั้งสองกลุ่ม มีอายุราชการส่วนใหญ่ร้อยละ 66.3 และร้อยละ 47.8 อยู่ในช่วงระยะ 25-29 ปี และมีอายุราชการตั้งแต่ 30 - 34 ปีมีจำนวน 49 คนคิดเป็นร้อยละ 28.0 และมีอายุราชการมากกว่า 35 ปีขึ้นไปมี 10 คนคิดเป็นร้อยละ 5.7 และกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ มีอายุราชการเฉลี่ย 28.4 ปี มากกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการที่มีอายุราชการเฉลี่ยเพียง 26.2 ปี

ระดับเงินเดือน

กลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไปจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการที่มีรายได้ตั้งแต่ 25,000 บาท จำนวน 97 คน ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 32.7 โดยกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการมีระดับเงินเดือนเฉลี่ย 26,400 บาท มากกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการซึ่งมีเงินเดือนโดยเฉลี่ยเพียง 20,680 บาท

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของครูที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 มากกว่ากลุ่มครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีวุฒิปริญญาตรี เพียง 192 คนคิดเป็นร้อยละ 64.6 โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการจะมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละเพียง 2.9 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนถึง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 แต่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวนมากกว่ากลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ คือจำนวน 30 คน และ 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และร้อยละ 22.6 ตามลำดับ

สถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างครูที่เข้าร่วมโครงการ มีสถานภาพสมรสแล้วจำนวน 88 คนคิดเป็นร้อยละ 50.3 มีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการคือจำนวน 147 คนคิดเป็นร้อยละ 49.5 แต่กลุ่มครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการจะมีสถานภาพโสดมี 86 คนคิดเป็นร้อยละ 28.9

มากกว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีเพียง 41 คนคิดเป็นร้อยละ 23.4 ในขณะที่จำนวนสถานภาพ
 หมายและหย่าร้างของครูทั้งสองกลุ่มมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ระดับความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญ

ระดับความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญที่ได้รับเมื่อออกจากราชการกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ
 ส่วนใหญ่จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 69.7 มีความพึงพอใจมากต่อจำนวนบำเหน็จบำนาญที่
 ได้รับ ตรงข้ามกับกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จำนวน 181 คนคิดเป็นร้อยละ 60.9 มี
 ความพึงพอใจน้อยต่อจำนวนบำเหน็จบำนาญที่ได้รับ

อาชีพอื่น

การมีอาชีพอื่นรองรับกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีจำนวน 131 คนคิดเป็นร้อยละ
 74.8 มีงานรองรับหรือมีอาชีพเสริมเป็นแหล่งรายได้ที่สองนอกจากรายได้จากอาชีพรับราชการครู
 ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จำนวน 251 คนคิดเป็นร้อยละ 84.5 ไม่มีงานหรือ
 อาชีพเสริมรองรับ (พิจารณาตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1

แสดงร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการ

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ (175 คน)		กลุ่มข้าราชการครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (297 คน)	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
เพศ				
ชาย	25.7	45	49.5	147
หญิง	74.3	130	50.5	150
รวม	100.0	175	100.0	297
อายุ (ปี)				
41-50 ปี	29.1	51	49.2	146
สูงกว่า 50 ปี	70.9	124	50.8	151
รวม	100.0	175	100.0	297
\bar{X} (Mean)		53.2		50.4
ระดับเงินเดือน (บาท)				
10,001-15,000	4.6	8	22.6	67
15,001-20,000	7.4	13	27.2	81
20,001-25,000	22.8	40	17.5	52
25,001-30,000	45.7	80	23.9	71
30,001 ขึ้นไป	19.5	34	8.8	26
รวม	100.0	175	100.0	297
\bar{X} (Mean)		26,400		20,680

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ (175 คน)		กลุ่มข้าราชการครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (297 คน)	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.9	5	12.8	38
ปริญญาตรี	80.0	140	64.6	192
สูงกว่าปริญญาตรี	17.1	30	22.6	67
รวม	100.0	175	100.0	297
สถานภาพการสมรส				
สมรส	50.3	88	49.5	147
โสด	23.4	41	28.9	86
ม่าย	19.4	34	15.2	45
หย่าร้าง	6.9	12	6.4	19
รวม	100.0	175	100.0	297
อายุการรับราชการ				
25-29 ปี	66.3	176	47.8	142
30-34 ปี	28.0	49	35.4	105
35 ปีขึ้นไป	5.7	10	16.8	50
รวม	100.0	175	100.0	297
\bar{X} (Mean)		28.4		26.2
ระดับความพึงพอใจ ต่อบำเหน็จบำนาญที่ได้ รับเมื่อออกจากราชการ				
มาก	69.7	122	14.2	42
ปานกลาง	19.4	34	24.9	74

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ (175 คน)		กลุ่มข้าราชการครูที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (297 คน)	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ระดับความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญที่ได้รับเมื่อออกจากราชการ				
น้อย	10.9	19	60.9	181
รวม	100.0	175	100.0	297
การมีงานรองรับหรืออาชีพเสริม				
มี	74.8	131	15.5	46
ไม่มี	25.2	44	84.5	251
รวม	100.0	175	100.0	297

4.2 ข้อมูลปัจจัยจูงใจรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง

การวัดปัจจัยจูงใจรายด้านทั้งหมด 10 ตัวแปรใช้คำถาม (ตัววัด) ตัวแปรละ 5 คำถาม ในแบบสอบถาม โดยแต่ละคำถามมีค่าการวัดความพึงพอใจ มีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00 โดยผู้วิจัยคำนวณค่าเฉลี่ยในแต่ละตัวแปร จำแนกตามกลุ่มข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการ และไม่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

ด้านความสำเร็จของงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.68 และ 3.63 ตามลำดับ) และทั้งสองกลุ่มมีระดับค่าเฉลี่ยใกล้เคียงไม่แตกต่างกัน

ด้านการได้รับการยกย่องนับถือ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับการได้รับการยกย่องนับถืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีระดับการได้รับการยกย่องนับถือค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ย 4.12)

ความพึงพอใจในลักษณะงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความพึงพอใจในลักษณะงานอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเพียง 2.36) ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในลักษณะงานสูง (ค่าเฉลี่ย 4.32)

ความรับผิดชอบในการทำงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการและผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจต่อความรับผิดชอบในงานตามมอบหมายในระดับปานกลางใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และ 3.66 ตามลำดับ ในขณะที่ประเด็นสำคัญ ด้านความก้าวหน้าในงาน ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา และความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับต่ำหรือไม่พึงพอใจ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25, 2.14 และ 2.65 ตามลำดับ)

โดยกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจสูงกว่าในทุกด้าน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในระดับปานกลาง (3.42) โดยมีค่าต่ำกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ (3.74) เพียงเล็กน้อย

ด้านความมั่นคงในงาน ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่างานมีความมั่นคงในระดับสูง ไม่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย 4.34 และ 4.44 ตามลำดับ)

ด้านนโยบายของหน่วยงาน ทั้งสองกลุ่ม มีความพึงพอใจต่อนโยบายของหน่วยงานในระดับปานกลาง โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ (3.46) ต่อนโยบายของหน่วยงานต่ำกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการเล็กน้อย (พิจารณาตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2
แสดงข้อมูลปัจจัยจูงใจรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านความสำเร็จของงาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	กลุ่มเข้าร่วม	กลุ่มไม่เข้าร่วม
			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ความสำเร็จของงาน	1.00	5.00	3.68	3.63
การได้รับการยกย่อง	1.00	5.00	3.25	4.12
ความพึงพอใจในลักษณะงาน	1.00	5.00	2.36*	4.32
ความรับผิดชอบในการทำงาน	1.00	5.00	3.72	3.66
ความก้าวหน้าในงาน	1.00	5.00	2.25*	3.68
ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา	1.00	5.00	2.14*	3.24
ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1.00	5.00	2.65*	3.08
ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	1.00	5.00	3.42	3.74
ความมั่นคงในงาน	1.00	5.00	4.34	4.44
นโยบายของหน่วยงาน	1.00	5.00	3.46	3.83

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อโครงการ: เปลี่ยนเส้นทางชีวิตของข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการ

การวัดความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต : เกษียณก่อนกำหนด ใช้คำถาม (ตัววัด) 16 คำถาม โดยแต่ละคำถามมีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00

1. ความคิดเห็นเชิงประโยชน์ของโครงการโดยพบว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่ดี เห็นด้วยถึงประโยชน์ของโครงการด้านการเสียสละและเป็นการช่วยเหลือประเทศชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยถึง 4.42 ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการไม่เห็นด้วยต่อประโยชน์ด้านนี้ของโครงการ (ค่าเฉลี่ย 2.16) ส่วนประโยชน์ที่โครงการนี้สามารถแก้ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการทำงานและ

ประโยชน์ด้านการบริหารหน่วยงาน กำลังคน และงบประมาณ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อทั้ง 2 ด้าน (ค่าเฉลี่ย 4.15 และ 4.64 ตามลำดับ) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการที่มีความคิดเห็นไม่แน่ใจต่อประโยชน์ทั้ง 2 ด้านดังกล่าวของโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเท่ากับ 3.11 และ 3.02 ตามลำดับ

ความคิดเห็นด้านสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นระดับปานกลาง (3.25) แต่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย และไม่พึงพอใจต่อสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

ความคิดเห็นต่อโครงการโดยถือว่าโครงการเปิดโอกาสและทางเลือกที่ดีในการตัดสินใจแก่ชีวิต กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นเห็นด้วย (4.15) แต่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ (3.37)

โดยความคิดเห็นต่อประโยชน์โดยรวมของโครงการ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นเห็นด้วยค่อนข้างมากต่อโครงการ (4.14) ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการไม่เห็นด้วยต่ออรรถประโยชน์ของโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

แสดงข้อมูลความคิดเห็นเชิงประโยชน์ของโครงการฯ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็นในเชิงประโยชน์ของโครงการ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	กลุ่มเข้าร่วม	กลุ่มไม่เข้าร่วม
			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
1. การเสียสละและการช่วยเหลือประเทศชาติได้ดี	1.00	5.00	4.42	2.16
2. แก้ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการทำงานได้	1.00	5.00	4.15	3.11
3. การบริหารหน่วยงาน กำลังคน งบประมาณจะดีขึ้น	1.00	5.00	4.64	3.02
4. สิทธิประโยชน์ที่ได้รับดีพอเพียง	1.00	5.00	3.25	1.86
5. เป็นโอกาส และทางเลือกที่ดี	1.00	5.00	4.15	3.37
ประโยชน์ของโครงการโดยรวม	1.00	5.00	4.14	2.70

2. ความคิดเห็นในเชิงนโยบายของโครงการ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยในระดับใกล้เคียงกันที่จะคงนโยบายนี้ไว้อย่างต่อเนื่องทุกปี (ค่าเฉลี่ย 4.16 และ 4.05 ตามลำดับ) ส่วนความคิดเห็นเชิงนโยบายของโครงการต่อการปรับลดอายุผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการและผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจในระดับใกล้เคียงกัน (ค่าเฉลี่ย 3.22 และ 3.41) ส่วนความคิดเห็นต่อนโยบายโดยการเพิ่มจำนวนเงินจูงใจและเพิ่มระดับตำแหน่งทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการสนใจการเพิ่มระดับตำแหน่งในระดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.82) และการเพิ่มเงินจูงใจในระดับรองลงมา (4.71) ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการก็มีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเพิ่มจำนวนเงินและระดับตำแหน่งแก่ผู้ใช้สิทธิเข้าร่วมโครงการ ส่วนประเด็นนโยบายยืดหยุ่นการให้กลับเข้ารับราชการใหม่ได้โดยอาจเป็นการจ้างงานรายปี ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แน่ใจในระดับเท่าๆ กัน (ค่าเฉลี่ย 3.15 และ 3.04 ตามลำดับ) ส่วนประเด็นทัศนคติด้านนโยบายนี้ก่อให้เกิดปัญหาการไหลออกของบุคลากรคุณภาพ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ (3.42) แต่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นเห็นด้วยว่านโยบายนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาการขาดบุคลากรได้ (ค่าเฉลี่ย 2.05) โดยความคิดเห็นที่มีต่อนโยบายของโครงการโดยรวมนั้น กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็น เห็นด้วยระดับค่อนข้างสูงต่อนโยบายของโครงการ (4.69) ในขณะที่กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจต่อนโยบายโครงการ (3.82) แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

แสดงข้อมูลความคิดเห็นเชิงนโยบายของโครงการฯ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็นเชิงนโยบายโครงการ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	กลุ่มเข้าร่วม	กลุ่มไม่เข้าร่วม
			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
1. นโยบายที่ต่อเนื่องทุกปี	1.00	5.00	4.16	4.05
2. นโยบายปรับลดอายุ	1.00	5.00	3.22	3.41
2. นโยบายเพิ่มจำนวนเงินจูงใจ	1.00	5.00	4.71	4.45
4. นโยบายเพิ่มระดับตำแหน่ง	1.00	5.00	4.82	4.48
5. นโยบายยืดหยุ่นการกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นลูกจ้างรายปี	1.00	5.00	3.15	3.04
6. นโยบายนี้ก่อให้เกิดปัญหาการไหลออกของบุคลากรคุณภาพ	1.00	5.00	3.42	2.05
นโยบายของโครงการโดยรวม	1.00	5.00	4.69	3.82

3. การวัดความคิดเห็นที่มีต่อโครงการในทางปฏิบัติ ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นปานกลาง (3.22) ส่วนกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยต่อปฏิบัติการประชาสัมพันธ์โครงการของภาครัฐ (2.45) ส่วนการปฏิบัติด้านการสนับสนุนการเข้าร่วมโครงการของหน่วยงานทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วย ว่าหน่วยงานมีการสนับสนุนเป็นอย่างดีโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ในกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ และค่าเฉลี่ย 4.10 ในกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ

ด้านความยุ่งยากและกลัวไม่ได้รับความเป็นธรรม กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ (3.20) แต่กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดที่ไม่เห็นด้วย (2.57)

ด้านความล่าช้า ความผิดพลาดการรับสิทธิประโยชน์ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่เห็นด้วย (4.05) ส่วนกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ (3.65)

ด้านความไม่แน่นอนของการปฏิบัติของโครงการ กลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมีความกังวล (4.05) สูงกว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ (3.45) ซึ่งความคิดเห็นที่มีต่อโครงการในระดับปฏิบัตินั้น ทั้งสองกลุ่มยังมีความไม่แน่ใจในโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 ในกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ และ 3.08 ในกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5

แสดงข้อมูลความคิดเห็นในทางปฏิบัติของโครงการฯ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็นในเชิงปฏิบัติของโครงการ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	กลุ่มเข้าร่วม	กลุ่มไม่เข้าร่วม
			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
1. การประชาสัมพันธ์โครงการ	1.00	5.00	3.22	2.45
2. การสนับสนุนการเข้าร่วมโครงการของหน่วยงาน	1.00	5.00	4.04	4.10
3. ความยุ่งยาก การไม่ได้รับความเป็นธรรม	1.00	5.00	2.57	3.20
4. ความล่าช้า ความผิดพลาด จาก การรับสิทธิประโยชน์	1.00	5.00	4.05	3.65
5. ความไม่แน่นอน ในขั้นตอนปฏิบัติ ต่างๆ จากหน่วยงานรับผิดชอบ หลายหน่วยงาน	1.00	5.00	3.45	4.05
การปฏิบัติโครงการโดยรวม	1.00	5.00	3.35	3.08

4.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด ของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด ครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดปัจจัยอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครูได้ 2 ปัจจัยหลัก จำแนกเป็นตัวแปรอิสระได้ 18 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล กำหนดแยกเป็น 8 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับเงินเดือน ระดับการศึกษา ความพึงพอใจต่อบำเหน็จ บำนาญ การมีอาชีพรองรับ และอายุการรับราชการ ปัจจัยจุใจ กำหนดแยกเป็น 10 ตัวแปร คือ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยกย่อง ความพึงพอใจในลักษณะงาน ความพึงพอใจในความรับผิดชอบในงาน ความก้าวหน้าในงาน ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ความมั่นคงในงาน ความพึงพอใจต่อนโยบายของหน่วยงานโดยตัวแปรตามได้แก่ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด

เมื่อนำกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเข้าวิเคราะห์ในสมการจำแนกประเภท (Discriminant function equation) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่บ่งบอกความแตกต่างของกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ และกลุ่มไม่เข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญ โดยผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทแสดงในตารางที่ 4.6 ถึง 4.10 โดยตารางที่ 4.6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ในตารางมีค่าต่ำกว่า 0.6 แสดงถึงการกำหนดตัวแปรทั้ง 18 ตัวนั้นมีความสัมพันธ์กันน้อย ซึ่งจะมีพลังในการจำแนกประเภทได้ดี

แสดงค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามของข้าราชการครูทั้งสองกลุ่มในสมการจำแนกประเภท

ตัวแปร	เพศ	อายุ	สถานภาพสมรส	ระดับเงินเดือน	ระดับการศึกษา	บำเหน็จบำนาญ	อาชีพรองรับ	อายุราชการ	ความสำเร็จของงาน	การยกย่อง	ลักษณะงาน	ความรับผิดชอบ	ความก้าวหน้า	การบังคับบัญชา	สภาพแวดล้อม	ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	ความมั่นคงในงาน	
เพศ	1.00																	
อายุ	.146	1.00																
สถานภาพสมรส	.123	.225	1.00															
ระดับเงินเดือน	.013	.216	.042	1.00														
ระดับการศึกษา	-.119	.025	-.126	.321	1.00													
ความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญ	.129	.214	-.026	.333	.115	1.00												
อาชีพรองรับ	.198	.069	.311	.126	.412	.042	1.00											
อายุราชการ	.212	.083	.411	.116	-.212	.531	.028	1.00										
ความสำเร็จของงาน	.176	.312	.175	-.077	.138	.026	.119	.312	1.00									
การได้รับการยกย่อง	-.153	.228	.312	.089	-.093	.053	-.009	.432	.326	1.00								
ความพึงพอใจในลักษณะงาน	-.173	.149	.371	.111	.007	.001	-.106	-.116	.412	.028	1.00							
ความรับผิดชอบในการทำงาน	-.242	.083	-.412	.210	.110	.053	.004	.428	.359	.511	.421	1.00						
ความก้าวหน้าในงาน	.168	.102	.117	.211	.072	.043	.448	.518	.514	.382	.306	-.463	1.00					
ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา	-.210	.315	.125	-.168	-.121	.194	.063	.153	.412	.112	-.004	-.301	.379	1.00				
สภาพแวดล้อมการทำงาน	-.412	.017	-.002	-.012	.019	.004	.052	.379	.242	.099	.102	-.401	.076	-.056	1.00			
ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	.325	.312	.218	.007	.339	.227	.144	-.254	.077	.329	.148	.123	-.032	.063	.147	1.00		
ความมั่นคงในงาน	.016	.224	-.138	.432	.013	.312	.113	.064	.011	.115	.178	.111	.311	-.004	.431	.121	1.00	
ความพึงพอใจนโยบายของหน่วยงาน	.129	-.231	.012	.116	.053	.321	.005	.053	.192	.362	.261	-.124	.185	.193	.222	.026	-.053	1.00

ตารางที่ 4.7 แสดงผลความเหมาะสมของตัวแปรทั้ง 18 ตัวในการวิเคราะห์ จำแนกประเภท โดยแสดงค่า Wilk's Lambda ตั้งแต่ .4363 ขึ้นไป และค่าสหสัมพันธ์แคนโนนิกัล มีค่าสูง (0.8124) มีนัยสำคัญที่ระดับ .0000 และมีค่าไอเจนท์สูง (1.1482) แสดงว่ามีความแปรผันในระหว่างกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการและผู้ไม่เข้าร่วมโครงการมากกว่าความแปรผันภายในกลุ่มเอง แสดงว่าตัวแปรที่คัดเลือกสามารถจำแนกกลุ่มได้ดี (ตารางที่ 4.8) โดยค่าความถูกต้องในการจำแนกกลุ่มทั้งสองกลุ่มออกจากกันสูงถึงร้อยละ 87.35 (ตารางที่ 4.9) โดยผลสรุปตัวแปรที่มีอิทธิพลจำแนกกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการเรียงลำดับตามตัวแปรที่มีนัยสำคัญได้ 5 ลำดับตัวแปร ดังนี้

- อันดับ 1 การมีอาชีพรองรับ
 อันดับ 2 ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา
 อันดับ 3 ความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญที่ได้รับ
 อันดับ 4 ความพึงพอใจต่อความก้าวหน้าในงาน
 อันดับ 5 อายุการรับราชการ
 (พิจารณาตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.7

แสดงลำดับตัวแปรที่คัดเลือกเข้าในสมการจำแนกประเภท

ลำดับ	ตัวแปร	Wilk's Lambda
1	ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา	.8265
2	การมีอาชีพรองรับ	.7116
3	ความพึงพอใจต่อบำเหน็จบำนาญที่ได้รับ	.7012
4	อายุ	.6731
5	ระดับเงินเดือน	.6422
6	การได้รับการยกย่อง	.6417
7	ความพึงพอใจความก้าวหน้าในงาน	.5991
8	อายุการรับราชการ	.5863
9	ความสำเร็จของงาน	.5843
10	ความพึงพอใจในลักษณะงาน *	.5400
11	เพศ	.4916

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปร	Wilk's Lambda
12	ระดับการศึกษา	.4905
13	ความพึงพอใจต่อนโยบายหน่วยงาน	.4841
14	ความพึงพอใจในความรับผิดชอบต่องาน	.4802
15	ความพึงพอใจในความรับผิดชอบต่องาน	.4788
16	ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	.4721
17	สถานภาพการสมรส	.4489
18	ความมั่นคงในงาน	.4363

ตารางที่ 4.8

แสดงค่าแคนอนนิคัล ในสมการจำแนกประเภท

Fcn	Eigen Value	เปอร์เซ็นต์การกระจาย	เปอร์เซ็นต์รวม	สหสัมพันธ์แคนอนนิคัล	Wilk's Lambda	ไคสแควร์	Sig.
1	1.1482	100.0	100.0	.8124	.4363	271.39	.0000

ตารางที่ 4.9

แสดงค่าการจำแนกกลุ่มในการวิเคราะห์จำแนกประเภท

กลุ่ม	จำนวน	การทำนายกลุ่ม	การทำนายกลุ่ม
กลุ่มเข้าร่วมโครงการ 1	175	153 (87.4 %)	22 (12.6 %)
กลุ่มไม่เข้าร่วมโครงการ 0	297	36 (12.2 %)	261 (87.8 %)

เปอร์เซ็นต์การทำนายกลุ่มได้ถูกต้อง : 87.35 %

ตารางที่ 4.10
แสดงค่าสัมประสิทธิ์แคนโนนิกัล เรียงลำดับตามความสำคัญของตัวแปร

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์แคนโนนิกัล	อันดับ
การมีอาชีพรองรับ	.5417	1
ความพึงพอใจต่อการปกครองบังคับบัญชา	-.4467	2
ความพึงพอใจต่อจำนวนบำเหน็จบำนาญ	.3183	3
ความพึงพอใจต่อความก้าวหน้าในงาน	-.3029	4
อายุการรับราชการ	.2517	5

4.5 การวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด

การวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่มีต่อกลุ่มข้าราชการครูที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนดนั้น ผู้วิจัยจำแนกผลการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 5 ด้านหลัก คือ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และด้านการประกอบอาชีพใหม่ ซึ่งพบว่า

ในด้านจิตใจ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.2) มีความเครียดจากภาระรับผิดชอบลดลง โดยเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 91.7) มีสภาวะอารมณ์ไม่เปลี่ยนแปลงและแนวโน้มเปลี่ยนแปลงในทิศทางดีขึ้น ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.5) มีความวิตกกังวลในชีวิตลดลง ความรู้สึกอ้างว้างลดลง (ร้อยละ 64.2) การไม่โหยงเจียนน้อยลง (ร้อยละ 61.5) และส่วนใหญ่ไม่รู้สึกเสียตลาภยศ ตำแหน่ง (ร้อยละ 72.3)

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม พบว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.1) เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น การคบเพื่อนฝูงร้อยละ 58.6 การทำประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 47.7) แต่การเข้าสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.4)

การเปลี่ยนแปลงทางด้านครอบครัว พบว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ มีความอบอุ่นในครอบครัวเพิ่มขึ้นสูงสุด (ร้อยละ 82.8) ในขณะที่ความใกล้ชิดกับคนในครอบครัวอยู่ระดับสูงร้อยละ 62.9 และความใกล้ชิดของคนในครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ระดับดี (ร้อยละ 55.2)

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้จากขั้นไม่เปลี่ยนแปลงจนถึงระดับเลวลง (ร้อยละ 71.9) มีภาระหนี้สินไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 40.2) ความพอเพียงของการใช้จ่ายทั้งสามระดับมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ด้านการเก็บออมผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เก็บออมได้น้อยลง (ร้อยละ 60.8)

การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีความสะดวกสบายในการประกอบอาชีพมากขึ้น (ร้อยละ 65.2) มีความพอใจในอาชีพใหม่ ร้อยละ 51.5 ในขณะที่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.6 ไม่สนใจกลับไปรับราชการอีก (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11

แสดงร้อยละการเปลี่ยนแปลงชีวิตด้านต่างๆ ของกลุ่มครูที่เข้าร่วมโครงการ

การเปลี่ยนแปลงด้าน	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง			
	ดีขึ้น (น้อย)	ไม่เปลี่ยนแปลง (ปานกลาง)	เลวลง (มาก)	รวม
ด้านจิตใจ				
ความเครียดจากการรับผิดชอบ	70.2	20.1	9.7	100.0
สภาวะอารมณ์ทั่วไป	51.1	40.6	8.3	100.0
ความวิตกกังวลในชีวิต	76.5	22.1	1.4	100.0
ความรู้สึกว่าเหงาอ้างว้าง	64.2	31.5	4.3	100.0
การไม่โหยงเดียว	61.5	30.2	8.3	100.0
ความรู้สึกเสียดายยศ ตำแหน่ง	72.3	12.7	5.0	100.0
ด้านสังคม	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	รวม
การร่วมกิจกรรมกลุ่ม	62.1	25.5	12.4	100.0
การคบเพื่อนฝูง	58.6	21.2	20.2	100.0
การเข้าสังคม	12.1	63.4	24.5	100.0
การทำประโยชน์สาธารณะ	47.7	29.6	18.1	100.0

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงด้าน	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง			
	ดีขึ้น (น้อย)	ไม่เปลี่ยนแปลง (ปานกลาง)	เลวลง (มาก)	รวม
ด้านครอบครัว	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	รวม
ความใกล้ชิดกับคนในครอบครัว	62.9	31.1	5.6	100.0
การยอมรับของคนในครอบครัว	55.2	30.2	14.6	100.0
ความอบอุ่นในครอบครัว	82.8	17.2	-	100.0
ด้านเศรษฐกิจ				
การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้	28.1	23.7	48.2	100.0
ภาวะหนี้สิน	31.2	40.2	28.6	100.0
ความพอเพียงการใช้จ่าย	35.3	33.2	31.5	100.0
การเก็บออม	14.1	25.1	60.8	100.0
ด้านอาชีพ				
ความพอใจในอาชีพใหม่	51.5	28.2	20.3	100.0
การได้ใช้ความรู้ความสามารถในอาชีพ	47.1	29.6	23.3	100.0
ความถนัดในอาชีพใหม่	48.9	25.7	25.4	100.0
ความสะดวกในการประกอบอาชีพ	65.2	22.4	12.4	100.0
การกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม	68.6	11.2	20.2	100.0